

Digital nationell stödgrupp för unga transpersoner i Sverige – utveckling av en modell

Nadjia Lanouar¹

Björn Tingberg¹

¹ Ericastiftelsen, Stockholm, Sverige

Introduktion

Transpersoner är en utsatt grupp. Unga transpersoner rapporterar psykisk ohälsa, minoritetsstress, diskriminering och självmordstankar. Under år 2015 konstaterades att 57% av unga (15–19 åringar) med transidentifikation någon gång under de senaste 12 månaderna övervägt att ta sitt liv. Samma år rapporterades att 40% av unga som inte identifierar sig enligt gängse normer vad gäller sexuell inriktning och sexuell identitet utsatts för våld i någon form. Detta är en riskfaktor för suicid. Stödinsatser till barn och unga med fokus på suicid är bristfälligt och behöver utvecklas.

Metod

Ericastiftelsen erhöll verksamhetsbidrag av Folkhälsomyndigheten för att utveckla stödgrupper med start hösten 2021. En kartläggning av aktuellt läge och behov avseende insatser för unga med transerfarenhet genomfördes. En digital stödgrupp utvecklades, vilket möjliggör inklusion av deltagare från hela landet. Syftet var att skapa en plats där säkerhet och osäkerhet, undersökande, ambivalens, förändring och intresse för identitet kan delas. Stödgruppsmodellen dokumenteras för spridning till andra verksamheter. Gruppstödet utvärderas kvalitativt.

Resultat

Digitalt gruppstöd till unga transpersoner har tagits emot väl. Stödgruppen ger möjlighet för unga, jämnåriga och jämlika, transpersoner över hela landet att relatera till varandra i ett tryggt sammanhang. Deltagarna har uttryckt tacksamhet över insatsen och stor lättnad över att ha pratat om frågor de uppfattar som svåra. Flera deltagare har uttryckt en önskan om fortsättning. Den största framgångsfaktorn för stödgrupperna har varit att deltagarna givits möjlighet att berätta om- och dela erfarenheter i ett sammanhang med fasta ramar och vägledande gruppledare.

Konklusioner

Stöd till unga transpersoner även utanför sjukvården anses viktigt av målgruppen. Det digitala formatet främjar möjlighet för unga att få stöd oberoende vistelseort. Modellen för stödgruppen har ett suicidpreventivt syfte där deltagarna får stöd av varandra och träning i att uttrycka sina känslor samt diskutera allvarliga frågor. Digitala stödgrupper behöver spridas då den generella psykiska ohälsan i gruppen är stor.